

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

2720

Vragen van het lid **Heemelaar** (GroenLinks) aan de minister van Justitie over *handel in menselijke overblijfselen*. (Ingezonden 24 maart 2009)

1 Kent u de berichten dat menselijke overblijfselen te koop worden aangeboden op internet?¹

2 Onder welke omstandigheden is de handel in menselijke overblijfselen strafbaar? Is het waar dat het verhandelen van menselijke overblijfselen voor het gebruik voor educatieve of wetenschappelijke doeleinden is toegelaten? Zo ja, hoe wordt voorkomen dat hiervan misbruik wordt gemaakt?

3 Deelt u de mening dat het met het oog op de menselijke waardigheid wenselijk is dat er voorzien wordt in een sluitende aanpak van de wijze waarop wordt omgegaan met aangetroffen menselijke overblijfselen, waardoor het voorhanden hebben en het verhandelen ervan aan banden gelegd wordt? Zo ja, welke wettelijke en beleidsmaatregelen stelt u zich voor om de handel aan banden te leggen en welke maatregelen neemt u in de richting van lokale overheden om te voorkomen dat bij het ruimen van graven opnieuw schedels in

handen kunnen komen van handelaars?

¹ Undercover in Nederland, 22 maart 2009.

Antwoord

Antwoord van minister **Hirsch Ballin** (Justitie) (ontvangen 20 mei 2009) Zie ook Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2008–2009, nr. 2301

1 Ja.

2 De Wet op de lijkbezorging geeft een sluitend kader voor de omgang met het stoffelijk overschot van een overledene. Lijkbezorging – in de zin van begrafenissen of crematies – dient plaats te vinden onder de door de wet bepaalde omstandigheden en binnen een door de wet aangegeven termijn. Overtreding van de regels inzake lijkbezorging is strafbaar gesteld in de artikelen 80 en 81 van de Wet op de lijkbezorging. Het Wetboek van Strafrecht voorziet in de artikelen 148 tot en met 150 in aanvullende bepalingen. Deze zien op het belemmeren van de lijkbezorging, grafschennis en het opgraven van een lijk. In de artikelen 67 en 68 van de Wet op de lijkbezorging is een regeling opgenomen voor de ter beschikkingstelling van een stoffelijk overschot in het belang van de wetenschap of het wetenschappelijk onderwijs. Deze regeling gaat uit van een daarop betrekking hebbende

uiterste wilsverklaring van de overledene, en vereist daarenboven schriftelijk verlof van de burgemeester. Op deze wijze wordt voorkomen dat oneigenlijke situaties ontstaan.

3 Ik onderschrijf het belang van een sluitende regeling voor lijkbezorging, zoals deze wordt gegeven door de Wet op de lijkbezorging. De Wet op de lijkbezorging voorziet met het oog op het voorkomen van de in de vraag geschetste situatie ook in regelgeving met betrekking tot de opheffing van begraafplaatsen en het ruimen van graven. De verantwoordelijkheid in deze ligt bij de houder van de begraafplaats. Het is uiteraard aangewezen dat deze een zo groot mogelijke zorgvuldigheid betracht bij het ruimen van graven. Bij de behandeling van het wetsvoorstel tot wijziging van de Wet op de lijkbezorging is door de leden Van Raak (SP) en Knops (CDA) een amendement ingediend om misstanden te voorkomen bij het ruimen van graven (Kamerstukken II 2007/08, 30 696, nr. 21). De staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties heeft in reactie op dit amendement aangegeven dat de Vereniging van Nederlandse Gemeenten een wijziging van de modelbeheersverordening begraafplaatsen voorbereidt. Het ruimen van graven en de omgang met stoffelijke resten zullen daarbij de nodige aandacht krijgen.